

Jana Pavlová: Česká postmoderní architektura bankovních domů a spořitelen po roce 1989 do konce 20. století
Oponentský posudek bakalářské práce

Práce Jany Pavlové si vytkla za cíl zmapovat architekturu českých bankovních domů raných 90. let. Zvolené téma je na první pohled zvláštní a - pro mnohé pamětníky - spíše otažitě. Na pohled druhý pak mimořádně složité a jen těžko uchopitelné, neboť v něm nejde jen o architekturu, ale o tehdejší stav společnosti, její naděje i realitu, možnosti a jejich limity. Fenomén bankovních novostaveb se - ať chceme či nechceme - stal jedním z hlavních průsečíků architektury a společnosti po roce 1989. Je zřejmé, že jeho uchopení je mimořádně složité a v principu možná přesahuje kritéria kladená na bakalářskou práci. Z odstupu si troufnu dokonce říci, že jde o jedno z nejsložitějších témat, jaká byla v rámci prací z posledních let v oboru současné architektury zadána.

Práce postupně mapuje situaci v české architektuře 80. a 90. let, hlavní názorové proudy, jejich reflexi a neustálé proměny, které souvisely s ojedinělou situací této zlomové doby. Důkladně zkoumá fenomén postmoderny i znovuobjevené moderny, které se často mísí ve zvláštní synkrezi. Dříve, než představí jednotlivé stavby, vymezí jejich souvislosti a hranice, do nichž tyto následně zapadnou jako poslední kamínky důmyslně složené mozaiky. Veškerá nejednoznačnost doby vyvstává ve vší své plasticitě, aniž by se práce - byť jen náznakem - v průběhu či v závěru proměnila v povrchní estetický či morální soud.

Generační odstup spojený s mimořádně uvážlivým přístupem zde stály u zrodu práce, která představuje zralý a ucelený pohled na zdánlivě okrajovou, avšak ve skutečnosti zcela zásadní problematiku. Práce je od počátku psána jako hutná syntéza, jako závěr, kterému evidentně předcházelo velmi důkladné zkoumání. Její kvality jsou nesporné a zdaleka přesahují běžnou úroveň bakalářských prací. Vynikající práci zcela jednoznačně doporučuji k obhajobě a doufám, že bude následně nějakou formou publikována.

V Praze, dne 4. 9. 2012

PhDr. Richard Biegel, Ph.D.